

שם הקורס: גליצ' ארט
שם הקורס באנגלית: Glitch Art
אופן הוראה: שיעור ותרגיל
שעות שבועיות: 4
נקודות זכות: 2.5

מטרת הקורס:

קורס זה עוסק בהכרות עם גליצ' ארט כפרקטיקה חשיבתית ואסתטית, תוך הבניית מתודת חשיבה לפיתוח יצירה המבוססת על שגיאה. הקורס נועד להקנות כלים מחשבתיים על היות המעצב עובד בסביבה דיגיטלית ומערכת היחסים איתה, וכלים יצירתיים, מעשיים בפיתוח שפה חזותית חדשה, מפתיעה ואולי גם בלתי צפויה.

הקורס יעודד חשיבה עצמאית, יאתגר את גבולות המדיום ואת מסגרת הקונוונציות של עולם העיצוב הגרפי. גליצ' הוא הפרעה או שינוי במתח זרם החשמל, התרחשות עם תוצאות קיצוניות, בלתי צפויה ושעלולה להיות קטלנית. כלומר, כשל ארעי המתרחש באופן מקוטע כאשר שני תהליכי תקשורת לא מצליחים להשלים את הממשק ביניהם. גליצ' ארט היא אמנות המבוססת שגיאות דיגיטליות. "הגליצ' הוא חוויה מופלאה של הפרעה" (Rosa Menkman, *The Glitch*, Moment(um) 2011, p. 29) הוא אינו חלק מהמערכת ועל כן חושף את הפגמים שלה ואת האנושיות של מתכנתיה. גליצ' ארט הוא השימוש המטאפורי, הרעיוני או האסתטי של תקלות טכנולוגיות, המקבלות ביטוי בעולם החזותי בכלל ובעיצוב בפרט.

תכנים:

- מושגי יסוד: שגיאה, טעות, כשל, תאונה
- מבשרי הגליצ' ארט באמנות חזותית, במוסיקה ובספרות
- מניפסט הגליצ' ארט
- הכרות עם מעצבים מובילים בתחום תקשורת חזותית, עיצוב תעשייתי ואדריכלות
- ארגז הכלים של מעצב הגליצ' ארט
- אקראיות כחומר גלם ביצירה

פירוט מפגשים:

- מפגש 1 -** הרצאת מבוא. מהו גליצ' ארט? הכרות עם מושגי יסוד ומאפייניו העיקריים: דמוקרטיזציה, דינמיות, השתנות מתמדת, נשגבות, חוסר שלמות, עיצוב בשירות אידיאולוגיה.
- מפגש 2 -** תרגיל 1 - בחירה בעבודה קיימת מכל מדיום המבוססת על שגיאה וניתוחו לפי הפרמטרים שנלמד
- מפגש 3 -** מניפסט הגליצ' ארט
- מפגש 4 -** מבשרי הגליצ' ארט, בין עיצוב אנלוגי לדיגיטלי
- מפגש 5 -** תרגיל 2 - עיצוב שפת "שיחדש" (Newspeak) בהשראת "1984" של ג'ורג' אורוול
- מפגש 6 -** אמנים מובילים בתחום: עיצוב, אמנות, אדריכלות, צילום
- מפגש 7 -** משחקי מחשב ו Net Art
- מפגש 8 -** מקריות כחומר גלם בעבודה
- מפגש 9 -** תרגיל 3 - תרגיל מקריות
- מפגש 10 -** תאונות במרחב העיצובי
- מפגש 11 -** צירופי מקרים + תאונות = חדשנות
- מפגש 12 -** תרגיל 4 - פרויקט מסכם
- מפגש 13 -** "אמנות הרעשים" של רוסולו ויישום רעש חזותי - דיגיטלי
- מפגש 14 -** אסתטיקה של גליצ' ארט: פרגמנטציה, חזרתיות, ליניאריות ומורכבות
- מפגש 15 -** אילו אפשרויות חזותיות טמונות בכשלים דיגיטליים?
- מפגש 16 -** שיחות אישיות
- מפגש 17 -** הגשה סופית

מטלות:

במשך הקורס יינתנו שלושה תרגילים קטנים ויוגשו לביקורת בכתה, ותרגיל מסכם שיוגש בשיעור האחרון. השיעור האחרון יוקדש לביקורת על התרגיל המסכם.

מרכיבי הציון:

נוכחות והשתתפות 20%

תרגילים 40%

מטלה סופית 40%

נוכחות: חובה

ביבליוגרפיה:

1. עמוסי, רות וירון איריס, **דאדא וסוריאליזם בצרפת**, אנתולוגיה (הקיבוץ המאוחד, 1992).
 2. פרויד, זיגמונד, **פסיכופתולוגיה של חיי היומיום** (תל אביב: מסדה, 1952)
 3. רוסולו לואיג'י, "אמנות הרעשים", בתוך: **המדרשה 14**, עורכת: נעמי סימן-טוב, 2011, עמ' 21-31.
 4. שכפשטיין, בן עמי, **ספונטניות באמנות** (תל-אביב, עם עובד, 2006).
5. Betancourt, Michael, **Critical Glitches and Glitch Art** (New York: Routledge, 2017).
 6. Klee, Miles, **"The long, twisted history of glitch art"**, The Kernel, 22.3.2015
<http://kernelmag.dailydot.com/issue-sections/features-issue-sections/12265/glitch-art-history/>
 7. Krapp, Peter, **Noise Channels: Glitch and Error in Digital Culture** (Minneapolis: University of Minnesota, 2011).
 8. Menkman, Rosa, "Vernacular of File Formats," **Network Notebooks 4: The Glitch Moment(um)**, Amsterdam: Institute of Network Cultures, 2011
 9. Moradi, Iman, **Glitch: Designing Imperfection** (London: Thames&Hudson, 2009).
 10. Nunes, Mark, **Error: Glitch, Noise, and Jam in New Media** (New York: Bloomsbury Academic, 2011).
 11. Sylve, Lotringer, and Virilio, Paul. **The Accident of Art** (New York: Semiotext(e), 2005).